

COVID-19 – EPIDEMIOLOGISCH BULLETIN VAN 17 JULI 2020

Sciensano, het Belgisch instituut voor gezondheid, analyseert, als onderdeel van haar surveillanceopdracht, de COVID-19-gegevens die worden verzameld door een netwerk van partners. Deze gegevens zijn beschikbaar op <https://epistat.wiv-isp.be/covid>. De indicatoren die uit deze gegevens voortvloeien, worden voorgesteld in dit dagelijkse rapport op de Sciensano-website. Aanvullende grafieken op regionaal en provinciaal niveau zijn beschikbaar via [deze link](#). Het volgen van de evolutie van een dergelijke epidemie gebeurt op basis van trends.

De kernindicatoren zijn gebaseerd op de datum van diagnose, overlijden of opname. De berekening en de vergelijking maakt gebruik van gegevens op basis van periodes van 7 dagen. Gegevens voor de 7-daagse periodes worden uitgedrukt als daggemiddelden; de evolutie geeft in % de verandering aan die tussen twee opeenvolgende periodes van 7 dagen wordt waargenomen.

1. Kerncijfers voor België - Trends

Aantal gerapporteerde patiënten	In totaal	Daggemiddelde gedurende de voorlaatste periode van 7 dagen	Daggemiddelde gedurende de laatste periode van 7 dagen	Evolutie
Bevestigde COVID-19 gevallen	63 238	86,9	114,7*	+32%
Sterfgevallen***	9 795	3,1	1,7*	-45%
<i>In ziekenhuizen</i>	4 798	2,7	1,3	-53%
<i>In woonzorgcentra</i>	4 875	0,4	0,4	0%
Opnames in het ziekenhuis	17 938****	10,0	10,0**	0%

*Van 7 juli tot 13 juli (gegevens van de laatste 3 dagen nog niet geconsolideerd).

**Van 10 juli tot 16 juli.

***Sterfgevallen alle locaties inbegrepen.

****Het aantal ziekenhuisopnames omwille van COVID-19 met een labo bevestiging op het moment van rapportering sinds 15 maart (de datum waarna meer dan 99% van de ziekenhuizen deelnemen aan de gegevensverzameling) die niet werden doorverwezen door een ander ziekenhuis. Patiënten die opgenomen werden omwille van andere pathologie maar positief hebben getest in een screeningcontext werden niet in deze telling opgenomen.

Bezetting van ziekenhuisbedden	Donderdag 9 juli	Donderdag 16 juli	Evolutie
Aantal ingenomen ziekenhuisbedden	160	147	-8%
Aantal ingenomen ICU bedden	36	28	-22%

De gegevens in deze tabel kunnen niet zomaar vergeleken worden met die van de vorige dag, dit omdat er een mogelijke vertraging is bij de rapportage van gegevens en omdat kleine correcties permanent kunnen worden uitgevoerd.

1.1. AANTAL PERSONEN GEDIAGNOSTICEERD (PCR EN ANTIGEEN) TUSSEN 9 JUNI EN 16 JULI, VOORGESTELD PER DAG EN GEMIDDELDE PER WEEK

Datum	Bevestigde gevallen	Aantal nieuwe gevallen per periode van 7 dagen	Vergelijking van de laatste 2 periodes van 7 dagen
23/06	109		
24/06	100		
25/06	75	586 gevallen tijdens deze periode van 7 dagen	
26/06	112	Gemiddeld 83,7 gevallen per dag	
27/06	40	Dus een incidentie over een week van 5,1/100.000 inwoners	
28/06	23		
29/06	127		
30/06	100		
01/07	125		
02/07	91	608 gevallen tijdens deze periode van 7 dagen	
03/07	94	Gemiddeld 86,9 gevallen per dag	
04/07	61	Dus een incidentie over een week van 5,3/100.000 inwoners	
05/07	24		Een stijging van 32,1% tussen deze 2 periodes
06/07	113		Een incidentie over een periode van 14 dagen van 12,3 nieuwe gevallen/100.0000 inwoners
07/07	101		
08/07	137	803 gevallen tijdens deze periode van 7 dagen	
09/07	121	Gemiddeld 114,7 gevallen per dag	
10/07	125	Dus een incidentie over een week van 7,0/100.000 inwoners	
11/07	60		
12/07	43		
13/07	216		
14/07	129		
15/07	43	De gerapporteerde gegevens van de afgelopen 4 dagen vereisen altijd een geleidelijke consolidatie onder meer door het proces van staalafname tot rapportage.	
16/07	0		

Noot: Deze gegevens per dag kunnen eveneens gevonden worden op het [interactieve dashboard Epistat](#). De gegevens worden dagelijks geüpdatet (7/7).

1.2. REPRODUCTIEGETAL

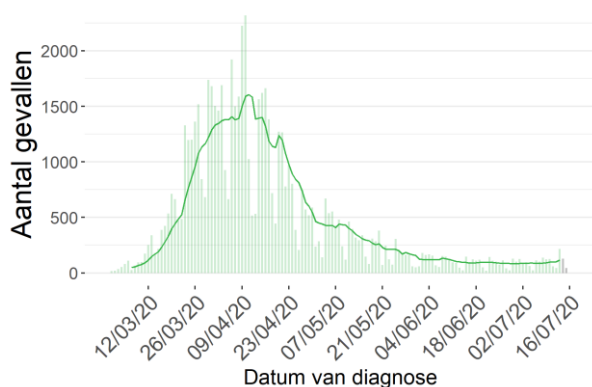
Reproductiegetal	Mediane schatting	95% betrouwbaarheidsinterval
Rt (10/7 tot 16/7)	1.033	0.810-1.292

Noot: Rt is een schatting van de besmettingsgraad op een bepaald moment afhankelijk van menselijk gedrag en de biologische kenmerken van de pathogeen (het virus). Een epidemie breidt uit als $R_t > 1$ is en krimpt als $R_t < 1$ is. De waarden van R_t worden geschat op basis van een wiskundig model. Het model dat door Sciensano wordt gebruikt en dat werd ontwikkeld in samenwerking met de UHasselt, start vanaf het aantal ziekenhuisopnames. Andere modellen kunnen zich baseren op het aantal nieuwe gevallen dat door laboratoriumtests worden gediagnosticeerd. Het ene model is niet beter dan het andere. Het is wel zo dat de geschatte waarden afhankelijk zijn van de methodologische keuzes die in het kader van het modelleringsproces worden genomen en die afhankelijk zijn van het nagestreefde doel of van de beperkingen die aan de gegevens zijn verbonden. Op dit moment is het aantal ziekenhuisopnames laag, wat een groter betrouwbaarheidsinterval met zich meebrengt. Desondanks heeft Sciensano besloten om het aantal ziekenhuisopnames te blijven gebruiken als basis om de R_t voor het land te bepalen in plaats van het aantal nieuwe gevallen. Het aanhouden van éénzelfde methode zal immers een vergelijking van de variaties in R_t sinds het begin van de epidemie mogelijk maken.

2. Evolutie en recente situatie

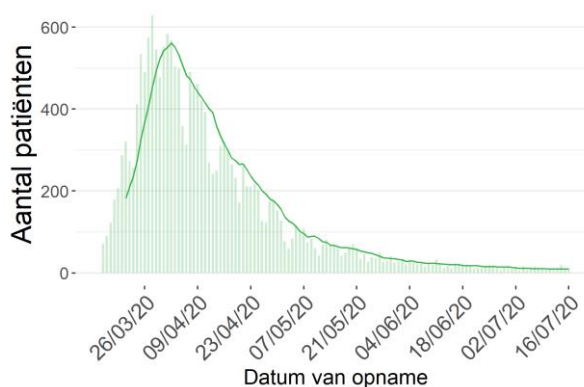
Om de evolutie van de COVID-19 epidemie op te volgen worden vier verschillende indicatoren gebruikt: de bevestigde gevallen, de nieuwe door het labo bevestigde ziekenhuisopnames, de ingenomen bedden op intensieve zorgen (ICU) en de sterfgevallen. **Hieronder worden deze indicatoren getoond met het 7-daags voortschrijdend gemiddelde (groene lijn).** Dit 7-daags gemiddelde wordt gebruikt om een trend aan te tonen. Dit heeft onder andere tot gevolg dat de curve een vloeiend verloop krijgt en dat het zogenaamde weekendeffect wordt uitgevlakt.

Evolutie van het aantal bevestigde gevallen

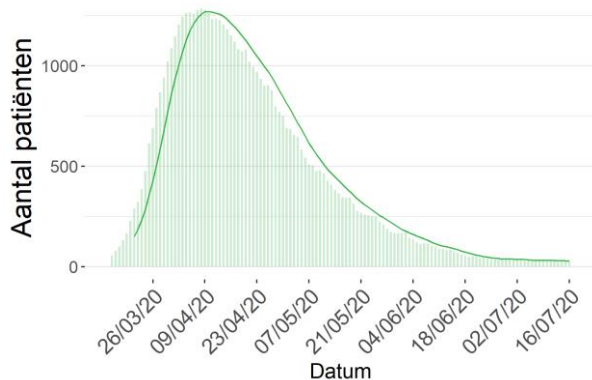
Bron: NRC, laboratoria, verplichte melding

Evolutie van het aantal nieuwe door het labo bevestigde opnames in het ziekenhuis

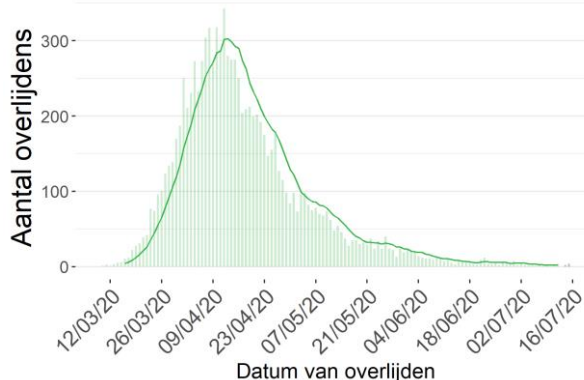
Bron : Survey bij ziekenhuizen (Sciensano)

Evolutie van het aantal patiënten in ICU

Bron: Survey bij ziekenhuizen (Sciensano)

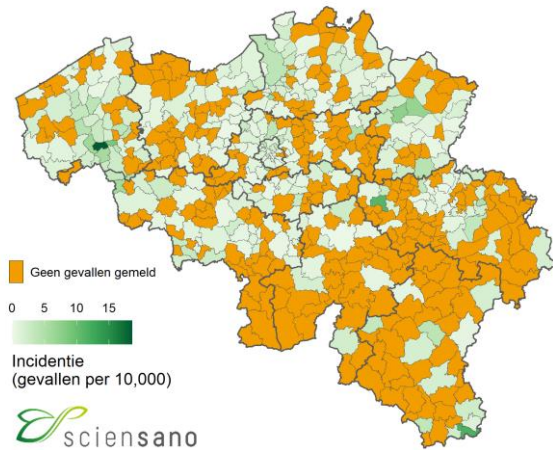
Evolutie van het aantal sterfgevallen

Bron: Surveillance COVID-19 mortaliteit (Sciensano)

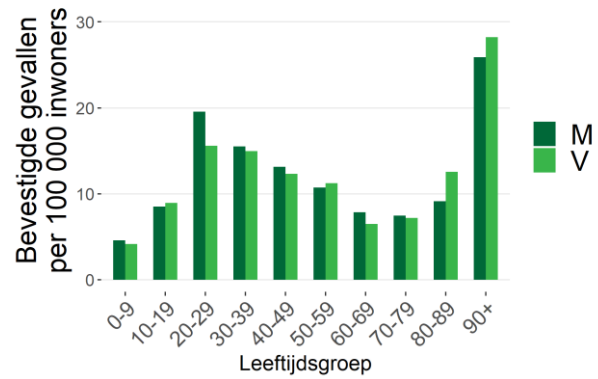
Naast bovenstaande indicatoren is het ook belangrijk om de recente periode te beschrijven. Onderstaande figuren tonen de verspreiding en de verdeling volgens leeftijd en geslacht van het aantal COVID-19 gevallen voor **de laatste 14 dagen**.

Verspreiding van het bevestigde gevallen voor de laatste 14 dagen

Bron: Labonetwerk en nationaal testing platform

Het aantal bevestigde gevallen voor de laatste 14 dagen per leeftijdscategorie en geslacht per 100 000 inwoners

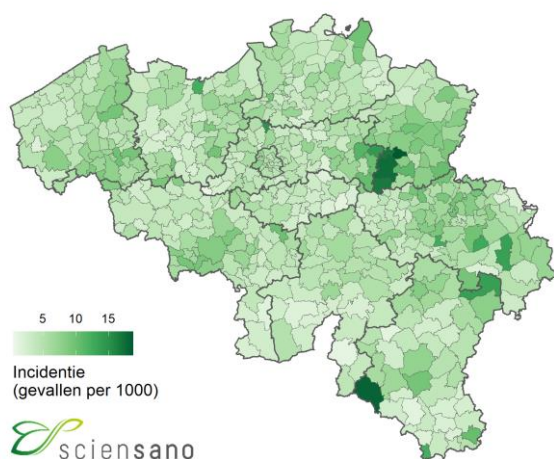
Noot: Informatie over leeftijd en/of geslacht was niet beschikbaar voor 6 gevallen.

3. Beschrijving van de epidemie

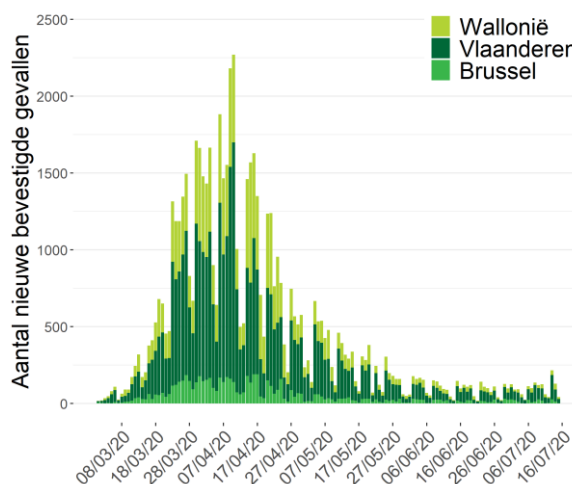
3.1. VERSPREIDING EN EVOLUTIE VAN DE COVID-19 GEVALLEN

Tot nu toe werden in totaal 63 238 bevestigde gevallen gemeld; 35 716 gevallen (56%) in Vlaanderen, 19 811 (31%) gevallen in Wallonië en 6 650 (11%) gevallen in Brussel. Gegevens betreffende de woonplaats waren niet beschikbaar voor 1 061 gevallen (2%).

Verspreiding van de bevestigde gevallen

Evolutie van het aantal bevestigde gevallen per gewest en datum van diagnose*

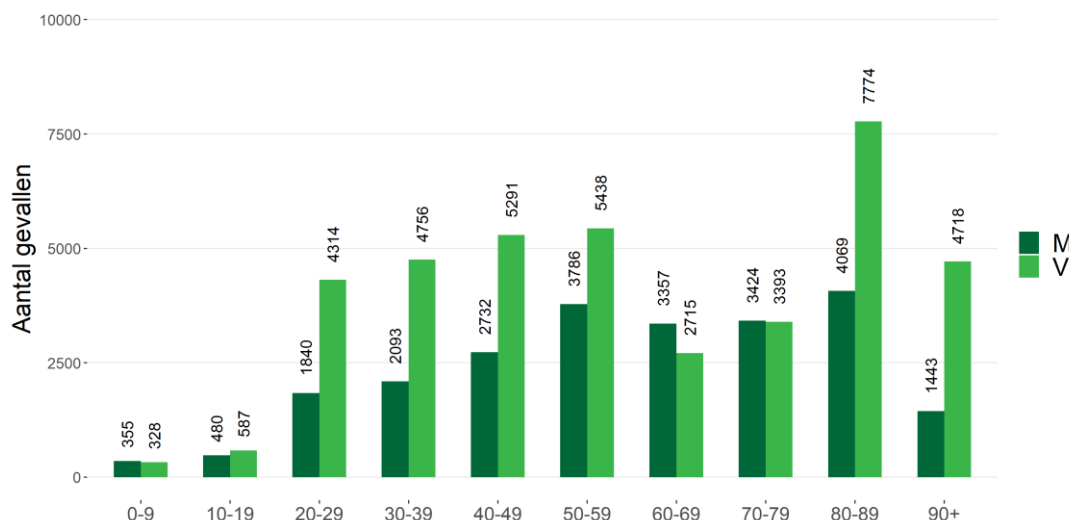

Bron: NRC, laboratoria, verplichte melding. Gerapporteerd aan Sciensano op 16 juli 2020, 16 uur.

*Vanwege het gebruik van de datum van diagnose moeten de gegevens van de afgelopen twee dagen nog worden geconsolideerd. Indien de datum van diagnose ontbreekt wordt de rapporteringsdatum gebruikt.

Er werden 803 nieuwe bevestigde gevallen gerapporteerd tussen 7 juli en 13 juli. Van de 803 nieuwe gevallen waren er 552 (69%) gemeld in Vlaanderen, 148 (18%) in Wallonië, en 103 (13%) in Brussel.

Distributie per leeftijd en geslacht van bevestigde gevallen*

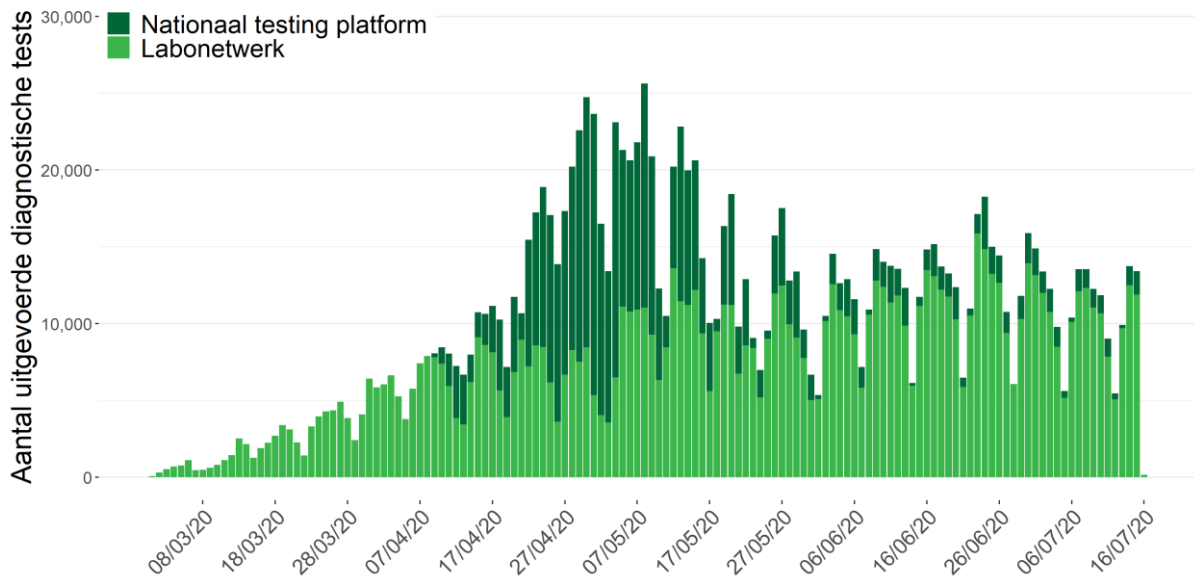
*Deze figuur betreft de leeftijdsverdeling voor alle bevestigde gevallen. Dit geeft de ernst van de ziekte niet weer voor een bepaalde leeftijdsgroep. Informatie over leeftijd en/of geslacht was niet beschikbaar voor 345 gevallen.

3.2. UITGEVOERDE TESTEN OP COVID-19 DOOR HET LABONETWERK EN HET NATIONAAL TESTING PLATFORM

Tussen begin maart en 16 juli is het aantal uitgevoerde testen door de laboratoria (het nationaal referentiecentrum en de andere klinische laboratoria die de test uitvoeren) opgelopen tot 1 023 308 testen.

Sinds 10/04 zijn er 405 745 testen uitgevoerd door het nationaal testing platform voor de woonzorgcentra, andere residentiële collectiviteiten en triagecentra.

Aantal uitgevoerde diagnostische testen per dag

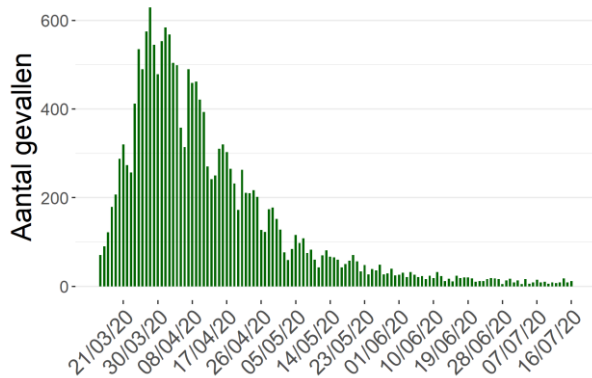

Noot: Gegevens van de laatste 48 uur moeten nog geconsolideerd worden. De gegevens van andere dagen kunnen nog aangevuld worden door retrospectief rapporterende laboratoria. Zowel antigeen- als PCR-testen worden weergegeven: als op een staal een PCR én een antigeentest is uitgevoerd, worden deze als 2 aparte testen beschouwd.

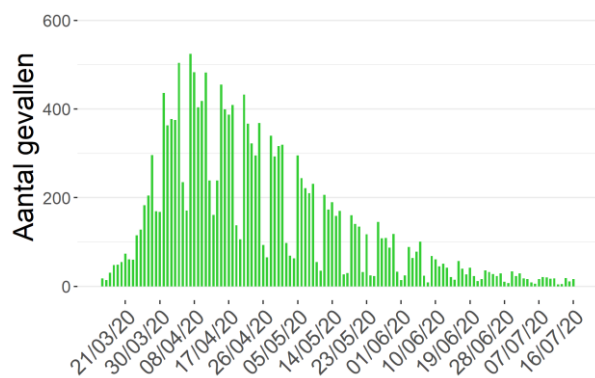
3.3. ZIEKENHUISOPNAMES VOOR COVID-19

Het overgrote deel van de ziekenhuizen (> 99%) neemt sinds 15 maart actief deel aan de rapportering. Gegevens vanaf deze datum worden hier gepresenteerd. Het betreft enkel de door het labo bevestigde gevallen.

Evolutie van het aantal nieuwe opnames in het ziekenhuis

Evolutie van het aantal patiënten die het ziekenhuis hebben verlaten

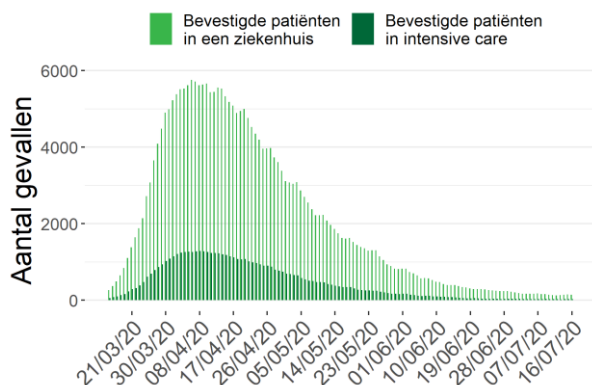

Het is mogelijk dat er retrospectief correcties worden aangebracht aan de cijfers van de voorbije dagen.

Tussen 15 maart en 16 juli werden 17 938 door het labo bevestigde COVID-19-patiënten opgenomen in het ziekenhuis en 17 269 personen verlieten het ziekenhuis.

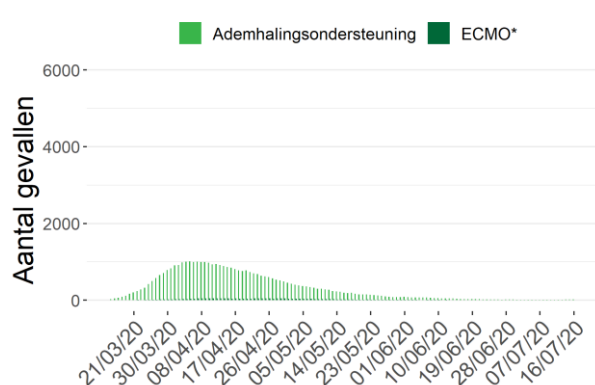
Tussen 10 juli en 16 juli werden 70 door het labo bevestigde COVID-19-patiënten in het ziekenhuis opgenomen en 90 verlieten het ziekenhuis. 11 opgenomen patiënten in deze periode waren afkomstig uit een woonzorgcentrum of een andere instelling voor langdurige zorg.

Evolutie van het totaal aantal gehospitaliseerde gevallen

*Aantal deelnemende ziekenhuizen: 104 (16 juli 2020)

Ernst van het totaal aantal gehospitaliseerde gevallen

*ECMO: Extracorporele membraanoxygenatie

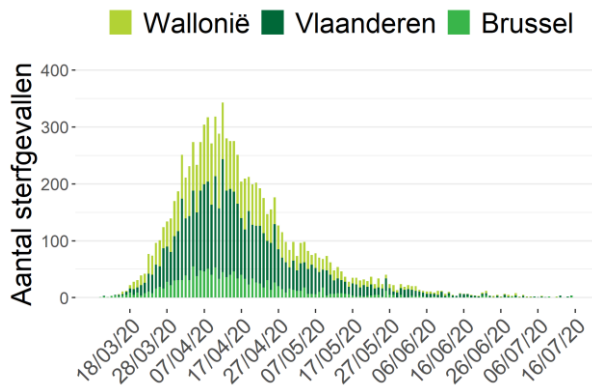
Op 16 juli werden 147 ziekenhuisbedden ingenomen door door het labo bevestigde COVID-19-patiënten, waarvan 28 bedden op intensieve zorgen; 17 patiënten hadden ademhalingsondersteuning nodig en 0 ECMO. De voorbije 7 dagen is het totaal aantal ingenomen bedden afgenomen met 13, waarvan 8 minder ingenomen bedden op intensieve zorgen.

3.4. EVOLUTIE VAN DE MORTALITEIT

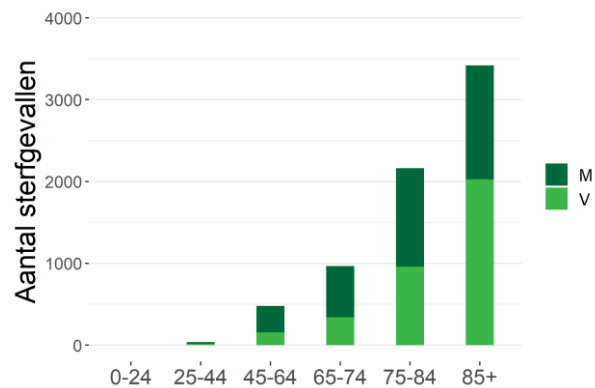
Deze cijfers omvatten de sterfgevallen die door de autoriteiten worden gerapporteerd, vanaf 24 maart aangevuld met gegevens die door de ziekenhuizen worden verstrekt. Sterfgevallen worden gepresenteerd volgens datum van overlijden, en ingedeeld naar gewest volgens plaats van overlijden.

Bij het afsluiten van de gegevensverzameling voor dit rapport werden in totaal 9 795 sterfgevallen gerapporteerd; 4 910 (50%) in Vlaanderen, 3 391 (35%) in Wallonië, en 1 494 (15%) in Brussel. Sinds het vorige rapport, werd er één sterfgeval verwijderd als gevolg van correcties die ons door de verschillende bronnen werden doorgegeven.

Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen per gewest en datum van overlijden

Aantal COVID-19 sterfgevallen per leeftijd en geslacht*

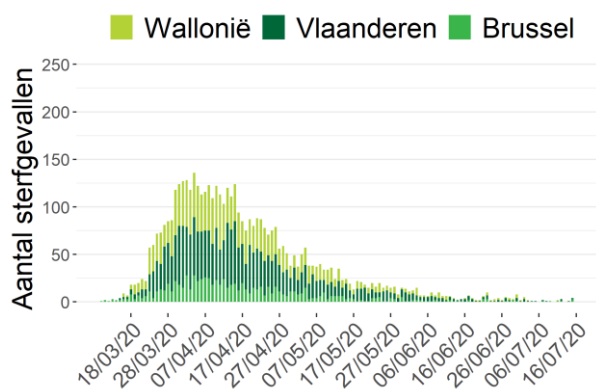

*Informatie over leeftijd en/of geslacht was niet beschikbaar voor 2724 sterfgevallen

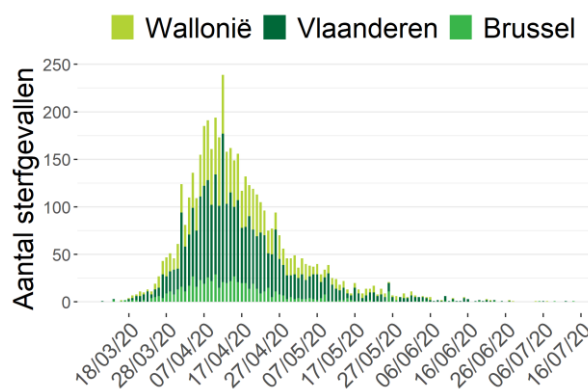
Noot: Gegevens van de laatste 48 uur moeten nog geconsolideerd worden.

Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen in ziekenhuizen per gewest en datum van overlijden

Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen in woonzorgcentra per gewest en datum van overlijden

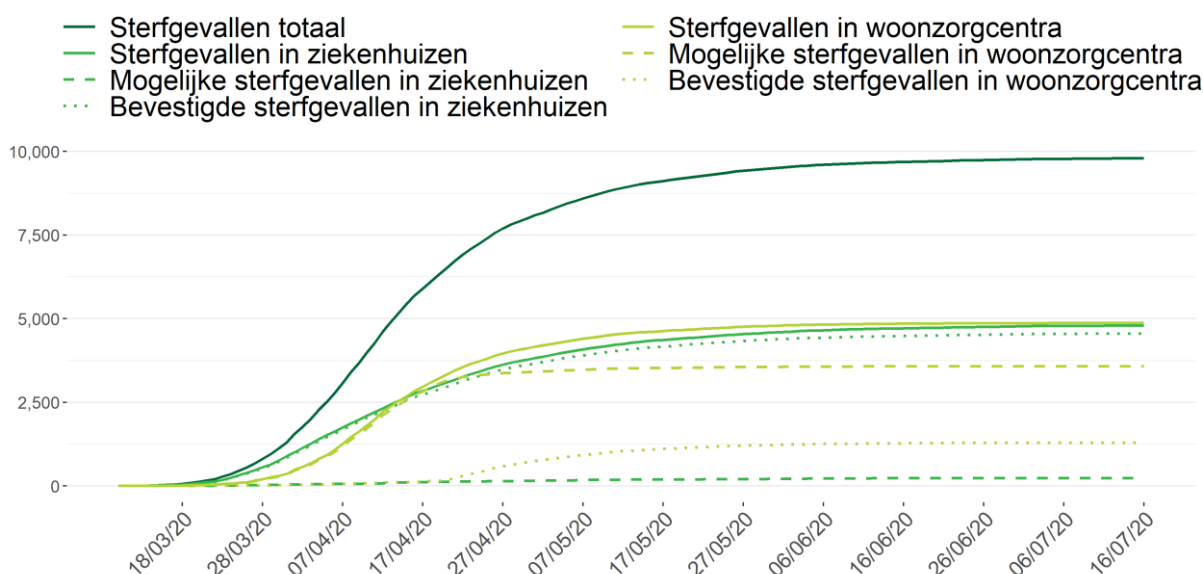
Noot: Gegevens van de laatste 48 uur moeten nog geconsolideerd worden.

Sterfgevallen **in ziekenhuizen** worden gemeld via de “hospital surge capacity survey” door de ziekenhuizen en hebben alleen betrekking op sterfgevallen die zijn bevestigd met een laboratoriumtest of op basis van een CT-scan van de thorax* met suggestieve klinische presentatie van COVID-19. Vanaf 5 mei 2020 worden sterfgevallen van mogelijke gevallen in het ziekenhuis systematisch gerapporteerd. Dit is in overeenstemming met de aanbeveling van de Wereldgezondheidsorganisatie.

*Gevalsdefinitie van een radiologisch bevestigd geval: sinds 1 april is een radiologisch bevestigd geval een persoon wiens laboratoriumtest voor COVID-19 negatief is, maar voor wie de diagnose van COVID-19 toch wordt behouden op basis van een suggestieve klinische presentatie EN een compatibele CT scan van de thorax.

Sterfgevallen **buiten het ziekenhuis** (woonzorgcentra, tehuizen, andere plaatsen) worden gemeld door de regionale autoriteiten en hebben betrekking op bevestigde en mogelijke COVID-19-gevallen. Bevestigde gevallen betreffen patiënten die een diagnostische test hebben gehad. Mogelijke gevallen betreffen patiënten die geen diagnostische test hebben gehad maar voldeden aan de door de arts vastgestelde klinische criteria voor de ziekte.

Cumulatief aantal (mogelijke en bevestigde) sterfgevallen in ziekenhuizen en woonzorgcentra.

Noot: Gegevens van de laatste 48 uur moeten nog geconsolideerd worden.

Cumulatief totaal van de tot dusver gerapporteerde sterfgevallen

Plaats van overlijden	Vlaanderen		Brussel		Wallonië		België	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Ziekenhuis	2 178	44%	843	56%	1 777	52%	4 798	49%
<i>Bevestigde gevallen</i>	2 078	95%	810	96%	1 670	94%	4 558	95%
<i>Mogelijke gevallen</i>	100	5%	33	4%	107	6%	240	5%
Woonzorgcentrum	2 667	54%	644	43%	1 564	46%	4 875	50%
<i>Bevestigde gevallen</i>	653	24%	211	33%	431	28%	1 295	27%
<i>Mogelijke gevallen</i>	2 014	76%	433	67%	1 133	72%	3 580	73%
Andere residentiële collectiviteiten	27	1%	1	0%	19	1%	47	0%
Thuis en andere	19	0%	6	0%	31	1%	56	1%
Onbekend	19	0%	0	0%	0	0%	19	0%
TOTAAL	4 910	100%	1 494	100%	3 391	100%	9 795	100%

Noot: Vanaf 24/04/2020 zijn er gegevens beschikbaar over de diagnostische status van sterfgevallen in woonzorgcentra in Vlaanderen (bevestigde en mogelijke COVID-19-gevallen).

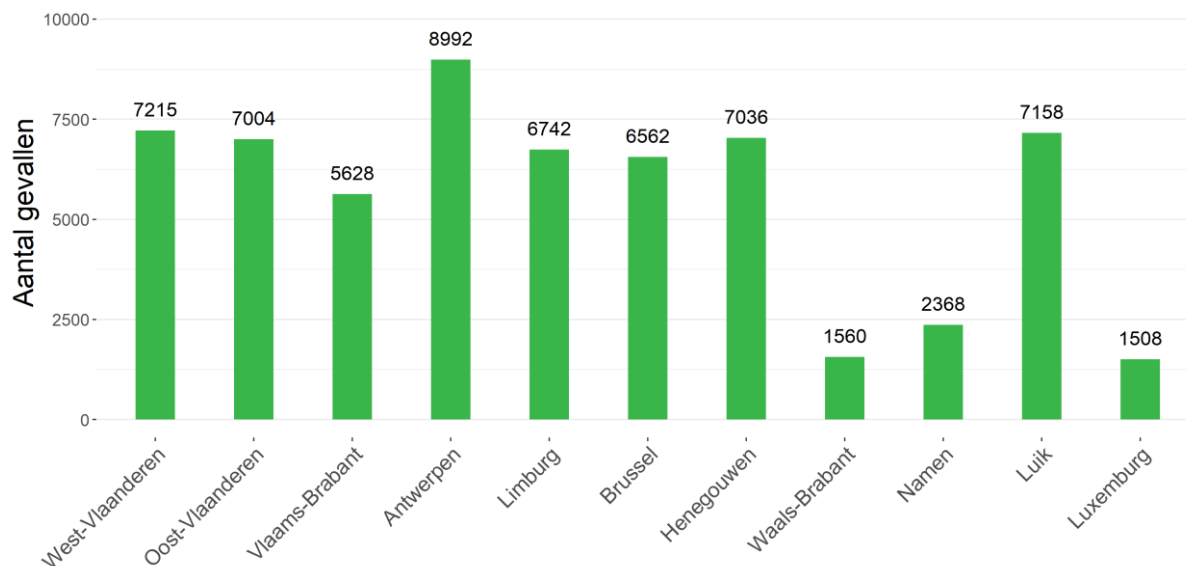
Gerapporteerde sterfgevallen in de periode van 7 juli tot 13 juli

Plaats van overlijden	Vlaanderen		Brussel		Wallonië		België	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Ziekenhuis	4	80%	4	80%	1	50%	9	75%
<i>Bevestigde gevallen</i>	3	75%	4	100%	1	100%	8	89%
<i>Mogelijke gevallen</i>	1	25%	0	0%	0	0%	1	11%
Woonzorgcentrum	1	20%	1	20%	1	50%	3	25%
<i>Bevestigde gevallen</i>	1	100%	1	100%	1	100%	3	100%
<i>Mogelijke gevallen</i>	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Andere residentiële collectiviteiten	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Thuis en andere	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Onbekend	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
TOTAAL	5	100%	5	100%	2	100%	12	100%

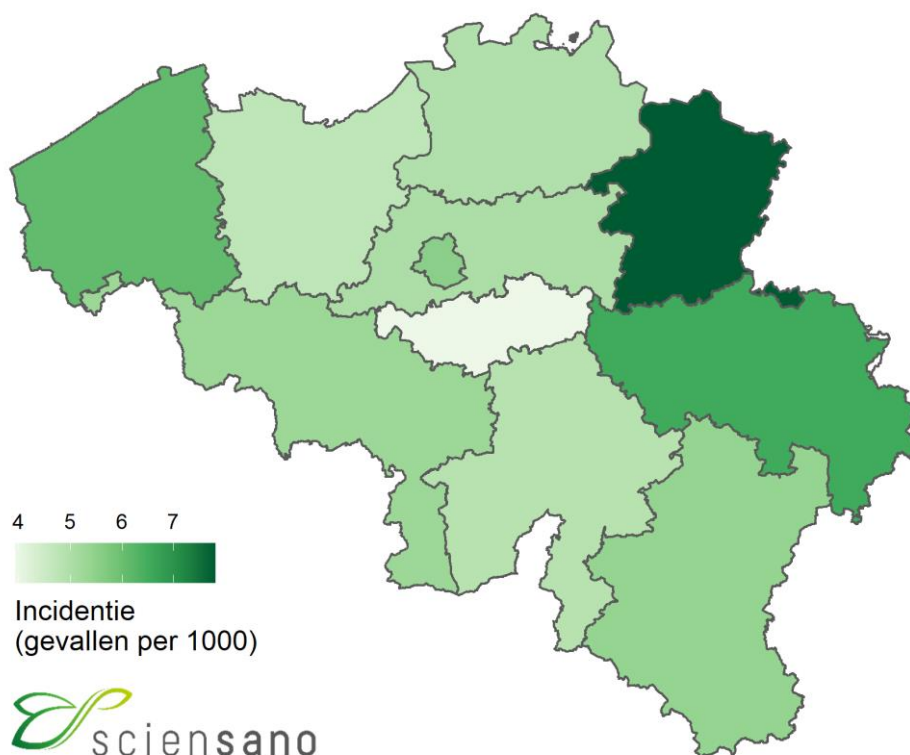
Noot: Vanaf 24/04/2020 zijn er gegevens beschikbaar over de diagnostische status van sterfgevallen in woonzorgcentra in Vlaanderen (bevestigde en mogelijke COVID-19-gevallen).

3.5. GEOGRAFISCHE VERSPREIDING VAN BEVESTIGDE COVID-19 GEVALLEN PER PROVINCIE EN GEMEENTE SINDS HET BEGIN VAN DE EPIDEMIE

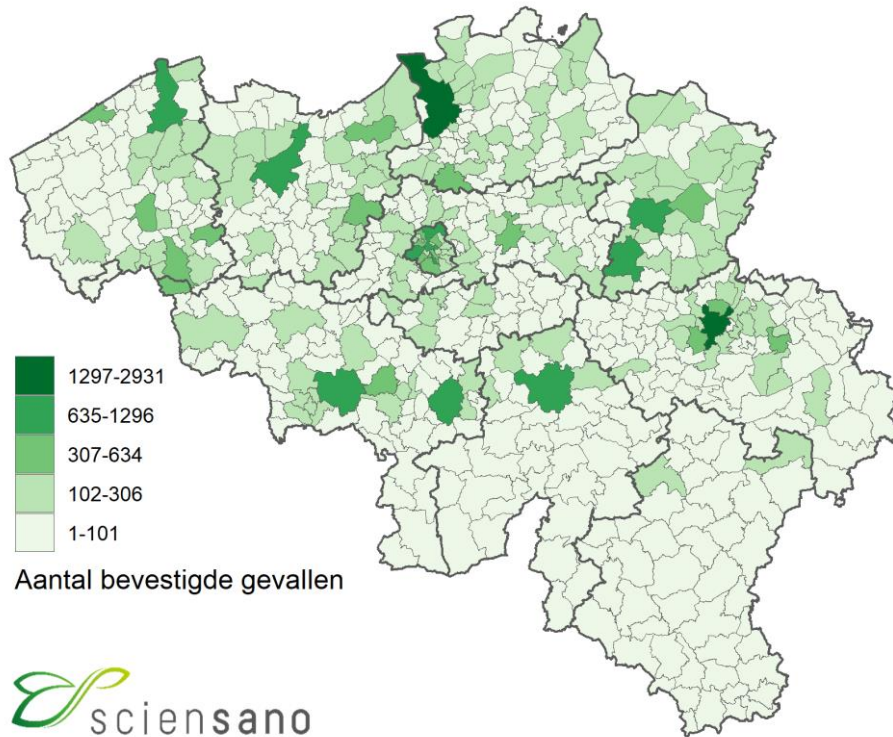
Distributie van het aantal bevestigde gevallen per provincie

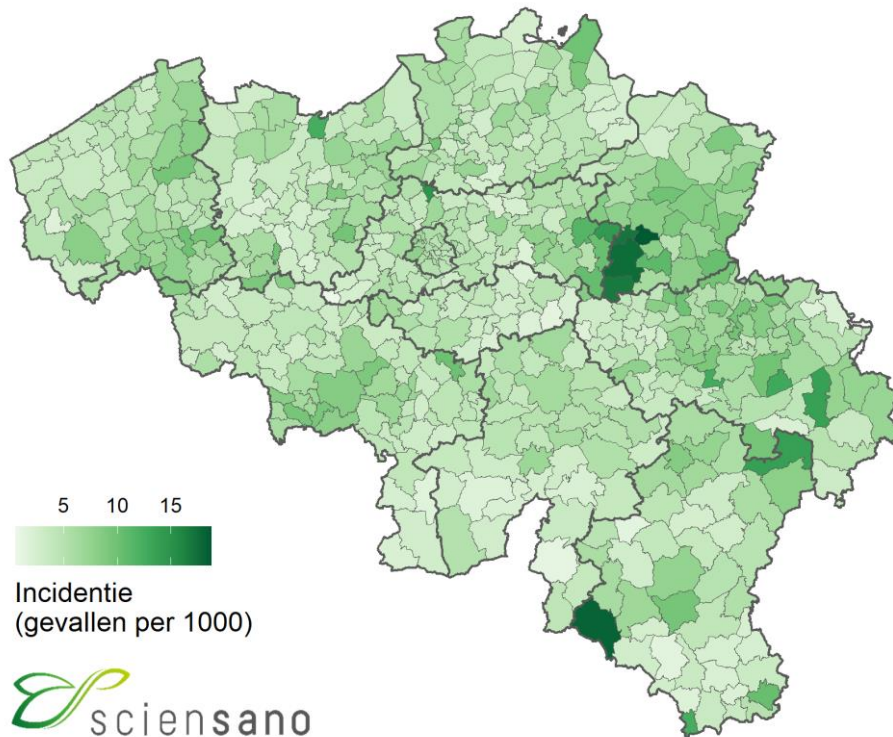
Totaal aantal bevestigde gevallen per 1000 inwoners per provincie

Totaal aantal bevestigde gevallen per gemeente

Totaal aantal bevestigde gevallen per 1000 inwoners per gemeente

4. Epidemiologische opvolging van de COVID-19 epidemie

Elke dag verzamelt en rapporteert Sciensano gegevens in functie van de volgende doelstellingen :

1. De evolutie van de epidemie en de gevolgen voor de bevolking beschrijven, om het effect van preventieve maatregelen op te kunnen volgen en de autoriteiten te ondersteunen bij het crisisbeheer.
2. De aanwezigheid van geclusterde gevallen of een opflakking van de epidemie detecteren om controlematregelen te kunnen nemen.

Deze gegevens worden ook gebruikt door een aantal universitaire onderzoeksgroepen om het verloop van de epidemie te voorspellen.

Sciensano past de rapportage aan in functie van de evolutie van de epidemie.

De piek van de epidemie werd waargenomen in de week van 5 tot 11 april, met een incidentie van 98 nieuwe gevallen per 100.000 inwoners. In de week van 10 tot 16 mei zakte de incidentie onder de drempel van 20/100.000 inwoners. en het aantal nieuwe gediagnosticeerde gevallen neemt sindsdien verder af. De epidemie is nu aan het stabiliseren op een niveau van matige intensiteit.

Een aangepaste opvolging en rapportering op maat van deze epidemiologische fase.

Sciensano publiceert elke dag alle beschikbare gegevens in verschillende vormen. **Onderstaande tabel** geeft een overzicht van de manier waarop de monitoringgegevens worden gerapporteerd in deze periode van matige intensiteit.

Doel	Bronnen/indicatoren	Rapportering in periode van matige intensiteit *
Monitoring van de evolutie van de epidemie in de algemene bevolking (Vroege indicator)	Gegevens van PCR-diagnostiek (nationaal referentiecentrum, netwerk van klinische laboratoria en nationaal platform)	Dagelijks epidemiologisch rapport : gepubliceerd van dinsdag tot en met zaterdag. Resultaten weergegeven per dag. Interactief dashboard (Epistat) : Dagelijkse update, resultaten worden getoond per dag (datum diagnostiek).
Opvolging van de evolutie in de woonzorgcentra	Verplichte aangifte bij de gefedereerde autoriteiten via verschillende kanalen	Wekelijks rapport : publicatie op vrijdag.
Opvolging van de evolutie in de ziekenhuizen (Indicatoren voor de	Aantal gehospitaliseerde personen Aantal personen in intensieve zorgen	Rapportering over het gebruik van de zorgcapaciteit en de ernst van de situatie in het dagelijks epidemiologisch rapport en via Epistat .

ernst van de situatie)	Aantal personen die beademd worden of ECMO krijgen	Updates van dinsdag tot en met zaterdag, resultaten worden weergegeven per dag.
Opvolging van de evolutie van de mortaliteit (Indicatoren voor de ernst van de situatie)	COVID-19 mortaliteit: overlijdens in het ziekenhuis, in woonzorgcentra en elders Sterfte door alle oorzaken	Overlijdens door COVID-19 in het dagelijks epidemiologisch rapport en op het interactief dashboard (Epistat) . Updates van dinsdag tot en met zaterdag, resultaten worden weergegeven per dag (datum van overlijden). Sterfte door alle oorzaken via de Be-MOMO -module op Epistat . Het verband tussen de sterfte door alle oorzaken en de sterfte door COVID-19, en het geheel van de analyses vindt u in het epidemiologisch weekrapport van 19/06/2020 .
Monitoring van griepachtige symptomen (griepaal syndroom) en acute luchtweginfecties (Intensiteitsindicator)	Raadplegingen huisartsen voor luchtweginfecties	Raadplegingen huisartsen (per week) op de ' Influenza monitoring '-module op Epistat en wekelijks rapport op woensdag op de influenza pagina .
Thematische rapporten	Verschillende onderwerpen in verband met COVID-19, o.a. seroprevalentiestudie, klinische beschrijving gehospitaliseerde patiënten, afwezigheden op het werk, ...	Een reeks thematische rapporten die dieper ingaan op bepaalde onderwerpen die verband houden met COVID-19. Publicatie <i>ad hoc</i> via de webpagina van de epidemiologische rapporten

De rapportering zal worden bijgestuurd telkens de epidemiologische situatie dit vereist.

5. Preventie en informatie

HOE DRAAG JE EEN STOFFEN MONDMASKER?

1 Het mondmasker opzetten:

Was eerst heel goed je handen.

Zet dan je mondmasker op. Raak hierbij alleen de lintjes of elastieken aan.

Zet het masker eerst goed op je neus. Maak het bovenste lintje goed vast.

Zet het masker goed op je kin. Maak het onderste lintje vast.

2 Je neus, mond en kin moeten onder het masker zitten. Er mag geen opening zijn aan de zijkanten.

3 Het mondmasker dragen:

Heb je het mondmasker op? Raak het masker niet meer aan.

Zit je masker niet goed? Raak dan alleen de zijkanten aan en zet het goed

Zet je masker niet vaak op en af.

GEEF HET VOORBEELD,

STOP HET VIRUS.

WWW.INFO-CORONAVIRUS.BE

.be

Een initiatief van de Belgische overheid